

Rumburk | Detail mlýnu

Identifikační údaje

Adresa	Rumburk Strážný vrch 35 408 01
Okres	Děčín
Katalogové číslo	P 229
Katastrální území	Rumburk
GPS	50° 57' 18.5" 14° 33' 54.7"
Mapová značka	Holandský / Objekt bez technologie
Poloha vůči obci	800 m V od MU
Číslo kulturní památky	29942/5-3865 - jako kaple sv. Jana Křtitele otevřít list NPÚ
Přístupnost	Nepřístupný
Rok stavby	1787
Rok zániku	

Stručný popis

Tento mlýn má výjimečnou historii. Kapli, postavenou v roce 1725 na přání Terezie z Liechtensteinů a z důvodu josefínských reforem zrušenou, koupil v roce 1787 za 211 zl. rumburský obchodník s plátnem Fidelis Salomon. Nechal objekt přestavět na větrný mlýn holandského typu o dvojnásobném složení a přistavěl i obytné stavení. Historické prameny upozorňují na neobvykle složitou konstrukci mlýna. K jeho provozování byl přizván mlynář až ze Slezska, po jehož smrti už nikdo nedokázal mlýn provozovat. Syn Fidelia Solomona přestal mlít a budovu proměnil v hostinec. Další majitel tesař Franz Marschal se v roce 1841 pokusil provoz mlýna obnovit. Po čtyřech letech však musel mlýn pro dluhy prodat. Roku 1845 objekt koupil soukenický mistr Artl a po opravě ho vrátil církevním účelům. Po válce objekt sloužil jako vojenská hláska, chátral a čekal na zboření. V roce 1959 však převzala objekt do dlouhodobého pronájmu pravoslavná církev, která ho opravila a provozuje dodnes. To, že stavba byla kdysi větrným mlýnem, dnes již připomíná jen informační tabule. Objekt je památkově chráněn jako Kaple sv. Jana Křtitele

Pokorný:

Větrný mlýn na Strážním vrchu (dříve Hutberg nebo Johannisberg) vznikl ze staršího kostelíka, který koupil v roce 1787 rumburský obchodník plátnem Fidelis Salomon a dal jej přestavět na větrný mlýn o 2 složeních.

Pramen (417) připomíná poněkud neobvyklý stavební vývoj : mlýn byl prý vystavěn v holandském typu, ale přestavěn pak na dřevěný (Bockmühle). Mohlo jít vskutku o typ u nás málo známého zařízení. Svědčila by tomu i zpráva, že mlynář byl povolán ze Slezska a když předčasně zemřel, nebyli jeho nástupci s to, uvést mlýn do řádného provozu. Panující tu silný vítr uváděl mlýn do tak rychlého chodu, že rozrušil vnitřní zařízení.

Syn Fidelia Salomona, Samuel, nedal již mlýn obnovit. Budova chátrala, až v roce 1845 byl objekt získán zpět římsko-katolickému farnímu úřadu. Po roce 1945 byla zpusťošena kaple renovována a převzala ji pravoslavná církev k náboženským účelům.

Pomístní název Windmühlberg, vyskytující se v literatuře (418) nebyl potvrzen (417); jako parcely se uvádí č. 796 a 79 (419). (417) GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení odboru pro vnitřní věci rady MěNV v Rumburku z 12.8. 1970, čj. 1757/70.

(418) Die letzten Windmühlen im nordböhmisches-sächsischen Grenzgebiete, Raichenberger Zeitung, Reichenberg, 15.3. 1928, 2-3.

(419) Náměstí má výškový bod 383,92m, výškové body v městě pohybují se kolem 400m (Srovnej Státní mapu 1:5000 - odvozenou, list Varnsdorf 8-4, 1954).

472. RUPRECHTOV, o. Vyškov. Větrný mlýn beraní u čp. 144, asi 400m sz. od obce, vlevo od polní cesty na Kuhlov, kóta 528, trať roku 1834 U srnčí obory, 1930 Pode mlýnem, pč. 169. Postaven roku 1834. Plocha 2 rakouské měřice zakoupeny za 89 zlatých konvenční měny od majitele Račic Jana sv. p. Mundyho. Mlynář byl povinen odváděti do vrchnostenského důchodu ročně 12 zl., jeho nástupci z blízkého příbuzenstva 5% z kupní ceny, vzdělání příbuzní 10%. Vrchnosti, lesnímu personálu a vrchnostenskému služebnictvu v Ruprechtově a Podomí byl povinen šrotovati zdarma. V roce 1844 zaměstnán 1 dělník, ročně zpracováno na jednom složení 200 měřic obilí. Roku 1935 byl v evidenci Památkového úřadu v Brně, 1951 jednáno o

opravách, 1957 se dochovaly již jen zbytky stavby. Maj.: 1834 Jan Sigmund, 1840 Terezie Sigmundová a manžel Karel Hradský, 1874 Pavel Wagner, 1880 František Wagner, Františka, 1928 Josef Sekanina, Marie, 1943 německá branná moc, 1945 (1948) Josef Sekanina, Marie.

Spec. mapa Prossenitz u. Wischau 8-XVI, 1880.- Papežík, Vyškov. kraj. mapa, 1945.- Středisko geodézie Vyškov, katastrální mapy Ruprechtov 1826, 1930.- StA Brno C17, 16949, 146-147 v.: D 9, 2297.- Okresní soud Vyškov, pozemková kniha Ruprechtov, II, 279-280.- KSPPOP Brno, 1985/35, 2127/35, 1551/51.- Vlastivědná příručka soudního okresu vyškovského, 83.- Okresní vlastivědné muzeum Vyškov, kresby Svatopluka Součka č. i. 3952, 3953).- Vorel, Haná, 38.- Vahala, Blanensko a Vyškovsko, 41, 111.- Messnerová, Moravanka, 23.10. 1935 (se snímky obou mlýnů a mlynáře).- Burian, Sborník SLUKO 1951-52, 168., snímek; ČE 1958, 313; Zprávy OVM Vyškov číslo 20, strana 6

Historie

■ Kaple sv. Jana Křtitele a křížová cesta na Hutbergu v Rumburku

Mgr. Josef Fyčarák | Oltářní muzeum Dětř. podoba Václavů

Vznik a součlý kape

Teď bych měl říci, jak vznikla kaple sv. Jana Křtitele v Hutbergu. Kaple se nachází v ulici Hutberk č. 11, asi 1,5 km od centra Rumburka. Kaple je jedním z nejstarších památek v Hutbergu. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

„Základní kámen kaple byl položen v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

„Začíná vnitřní část kaple. V roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

„Vnější část kaple byla dokončena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

121

Nabore na Hutbergu. Svatý Jan Křtitel byl postaven v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

„Vnější část kaple byla dokončena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

„Vnější část kaple byla dokončena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

„Vnější část kaple byla dokončena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

121

Různé příběhy z roku 1945. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

Křížová cesta

„Křížová cesta byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

„Křížová cesta byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.“

121

Křížová cesta byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka. Kaple byla postavena v roce 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

- Průběh:**
1. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 2. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 3. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 4. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 5. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 6. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 7. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 8. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 9. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 10. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 11. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
 12. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

121

1. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
2. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
3. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
4. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
5. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
6. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
7. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
8. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
9. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
10. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
11. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
12. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

Svatý Jan Křtitel

1. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
2. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
3. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
4. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
5. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
6. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
7. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
8. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
9. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
10. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
11. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
12. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

Svatý Jan Křtitel

1. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
2. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
3. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
4. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
5. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
6. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
7. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
8. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
9. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
10. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
11. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.
12. 1795, kdy byl Hutberk součástí Rumburka.

121

Architektura

Stav nemovitosti

Zcela přestavěn - bez historické hodnoty

Typ

Holandský

Dominantní stavební konstrukce

Zděná - kamenná

Historické prvky

Parametry

Technologie

Technologické vybavení

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky

Parametry

Literatura a prameny Zajímavosti Ostatní Fotogalerie Základní obrázky

Historické fotografie a pohlednice

Obrázky

